

HACEK

Paulitschgasse 5-7
9020 Klagenfurt/Celovec

Prireditve
Vigred–Poletje 2018
Veranstaltungsreihe
Frühling–Sommer 2018

PONEDELJEK | MONTAG

14. 5. 2018
18.30

Lyrik (v. Jani Oswald) + Musik

SL DE

VSEENO/MAGARI/VUAŠT

Dietmar Pickl (rec) | Stefan Gferrer (b, perc)

Wenn Oswald, dann nicht von Wolkenstein und schon gar nicht Sankt. Aber počasi, koroški pesnik Jani Oswald ni tako hiter. Ein 60-er ist kein Nurmi nicht. Seine insgesamt acht Gedichtbände sind anlässlich seines 60. Geburtstags in einen gewaltigen Gedichtziegel eingedickt worden, gleichsam ein Best Of. Der Mann aus Sekirn (auch Sekkierer genannt), lässt in seiner Poesie keinen Fress- und Fettnapf aus, ist Nestbeschmutzer und Vertreter von Fleckputzmitteln in einer Person, zelebriert einerseits Messopfer, outet sich andererseits als Messtätter, stierdelt in Volksliedarchiven, schweinigt lustvoll und taktlos, zollt Tribut Geistern der Literatur und Musik (Schwitters, Gesualdo, Monteverdi, Lavant, Cage) und gestaltet seinen eigenen Grabstein. Sein Werkzeug für die Sprachspaltlust ist die sekira (Hacke), im Ping-Pong-Spiel der zwei Landessprachen (naša špraha ...) hat er keine Gegner, und wenn, macht er sie fertig, politisch schwer unkorrekt, aber erfolgreich. Und nur das zählt, saj veš!

ČETRTEK | DONNERSTAG

24. 5. 2018
18.30

Odprtje razstave o

SL

Ivanu Cankarju (ob 100-letnici Cankarjeve smrti)

Na razstavi bodo predstavljeni deli razstav, ki jih je Zavod Ivana Cankarja z Vrhniko pripravil o pisateljevem življenju in ustvarjanju, portreti, plastike in izdelki otrok z njegovo podobo.

Tatjana Rupnik Hladnik je kamišibajkarka, ki zgodbe pripoveduje s pomočjo ilustracij; tokrat bo predstavila Cankarjevo *Belo krizantemo*.

O razstavi in novi izdaji Cankarjeve *Erotike* bo spregovorila mag. Tatjana Oblak Milčinski, predstavnica Zavoda Ivana Cankarja na Vrhniko

Glasbeni okvir: **Alma&Alma (violinski duo)**

ČETRTEK | DONNERSTAG

7. 6. 2018
18.30

Predstavitev knjige

SL

AVSTRIJSKA ZGODOVINA

in **SLOVENSKE MATICE v Ljubljani**

O knjigi Avstrijska zgodovina bosta spregovorila njen avtor, **univ. prof. dr. Ernst Bruckmüller**, in **univ. prof. dr. Peter Vodopivec**, urednik knjižne zbirke Zgodovina držav in narodov. Pomlajeno Slovensko matico v 155. letu delovanja bosta predstavila njen podpredsednik prof. Janez Stergar in njena nova urednica dr. Ignacija Fridl Jarc.

Ugledni avstrijski zgodovinar prof. dr. Ernst Bruckmüller je v knjigi zajel celotno avstrijsko zgodovino od najzgodnejše poselitve ozemlja današnje avstrijske države do začetka 21. stoletja. Za slovenskega bralca je posebej zanimiv njegov prikaz nastajanja mest, avstrijskih dežel oz. vojvodin ter oblikovanja plemiških družin, cerkvene organizacije in mreže cerkvenih ustanov, saj gre za proces, ki je tesno povezan z razvojem na slovenskem ozemlju. Osrednji del knjige je posvečen habsburškemu obdobju (do leta 1918), ki ga Bruckmüller – kot dober poznavalec tako habsburške kot slovenske zgodovine – predstavlja na izrazito uravnotežen in izviren način. Zadnja dva tematska sklopa v knjigi pa obravnavata Avstrijo pa razpadu habsburške monarhije: prvo avstrijsko republiko, avtoritarno stanovsko državo (1934–1938), Avstrijo pod Hitlerjem in drugo avstrijsko republiko. Z Bruckmüllerjevo knjigo smo tako na slovenskem knjižnem trgu dobili avstrijsko zgodovino, kakršne tudi Avstriji še nimajo. Avstrijsko zgodovino na 564 straneh je Slovenska matica izdala kot sedmo monografijo v zbirki Zgodovina držav in narodov.

PONEDELJEK | MONTAG

18. 6. 2018
18.30

Predstavitev knjige

SL

NA IZPOSTAVLJENEM MESTU

Predstavitev knjige o življenju in delu prof. Viljema Černa

O liku beneškega družbeno-kulturnega delavca bosta spregovorila predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič in urednik knjige Igor Tuta.

Knjiga želi biti skromen prispevek v spomin in zahvalo profesorju Viljemu Černu (1937–2017), današnjemu Čedermacu iz Benečije, ki je vidno zaznamoval prizadevanja za uveljavitev slovenskega jezika in slovenske kulture v Furlaniji-Juljski krajini.

V Terski dolini je prirejal tečaje slovenskega jezika, v Čedadu je bil med ustanovitelji kulturnega društva Ivan Trinko, ki je z leti postalo središče za kulturni razvoj Beneških Slovencev. V Trstu je bil med ustanovitelji Slovenskega raziskovalnega inštituta in vrsto let predsednik Narodne in študijske knjižnice. V rojstnem Bardu je ustanovil etnografski muzej. Pisal je znanstvene razprave in v terskem narečju tudi pesmi. Pomembno je prispeval, da so bili Slovenci na Videmskem leta 2001 priznani v zaščitnem zakonu.

Knjiga ne opisuje le življenje in delo Viljema Černa, ampak prikazuje razvoj in zgodovino Slovencev v Italiji na najbolj izpostavljenem mestu, kjer so bili Slovenci vsa povojna leta, od leta 1945 do leta 1975, pod hudim udarom, ker je italijanska politika za vsako ceno želela zavarovati vzhodno mejo Italije (tudi kot italijansko etnično mejo).

SREDA | MITTWOCH

27. 6. 2018
18.30

Predstavitev čezmejnega projekta /
Grenzüberschreitende Kooperation

DE

Spominjanje • Sprava • Oblikovanje prihodnosti Erinnern • Versöhnen • Zukunft gestalten

Pod tem naslovom je v zadnjih letih potekal čezmejni projekt v obliki dialoških omizij o preteklosti in preseganju starih travm v regiji Alpe-Jadran. Pri tem so prišli do besede ljudje zelo različnih političnih usmeritev in starostnih skupin. Projekt ni nameraval doseči skupne resnice spominov, temveč je želel zrahljati ekskluzivnost posameznih načinov pripovedovanja o zgodovini, z razumevanjem je hotel podoživeti perspektivo drugega in morda korigirati to ali ono lastno stališče.

Unter obigem Titel fand in den letzten Jahren ein grenzüberschreitendes Projekt in Form von Dialogrunden über die Vergangenheit und der Überwindung alter Traumata in der Region Alpe-Adria statt. Dabei kamen Menschen unterschiedlicher politischer Ausrichtungen und Altersgruppen zu Wort. Das Projekt zielte nicht auf eine gemeinsame „Wahrheit“ der Erinnerungen ab, sondern darauf, die Ausschließlichkeit einzelner Erzählweisen von Geschichte aufzuweichen, die Perspektive des Gegenübers verstehend nachzuvollziehen und vielleicht die eine oder andere eigene Position zu korrigieren.

O svojih izkušnjah bodo poročali/Über die Erfahrungen werden berichten: **Univ. prof. dr. Werner Wintersteiner, Dr. Wilfried Graf, Dr. Josef Feldner, Dr. Marjan Sturm, Prof. Janez Stergar**

AVIZO | AVISO

JUN. 2018
Posebno vabilo sledi /
Separate Einladung folgt

Predstavitev knjige

SL

Mladi v slovenskem zamejstvu: družbeni in kulturni konteksti ter sodobni izzivi Identitetne opredelitve mladih v slovenskem zamejstvu

Izdajatelj: Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani (INV), Slovenski znanstveni inštitut v Celovcu (SZI), Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik v Celovcu (SNIUJ), Slovenski raziskovalni inštitut v Trstu (SLORI)

Uredil: Milan Obid

Monografija je rezultat in nasledek triletnega temeljnega znanstvenoraziskovalnega projekta Mladi v slovenskem zamejstvu: družbeni in kulturni konteksti ter sodobni izzivi, ki so ga izvedli in pred dobrim letom dokončali raziskovalci treh zamejskih znanstvenih inštitutov: Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI) iz Trsta, Slovenskega znanstvenoraziskovalnega inštituta (SZI) in Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik (SNIUJ), obeh iz Celovca, ter Inštituta za narodnostna vprašanja (INV) iz Ljubljane kot osrednjega slovenskega znanstvenega inštituta za narodnostno-manjšinska vprašanja. To je druga izmed štirih monografij, ki poleg tega obravnavajo še tematske vsebine splošnega položaja, jezikovnega profila in participacije mladih v slovenskem zamejstvu.

HACEK

SPZ*

DSPA